

John Wändesjö

Albert Ranfts torg på Blasieholmen

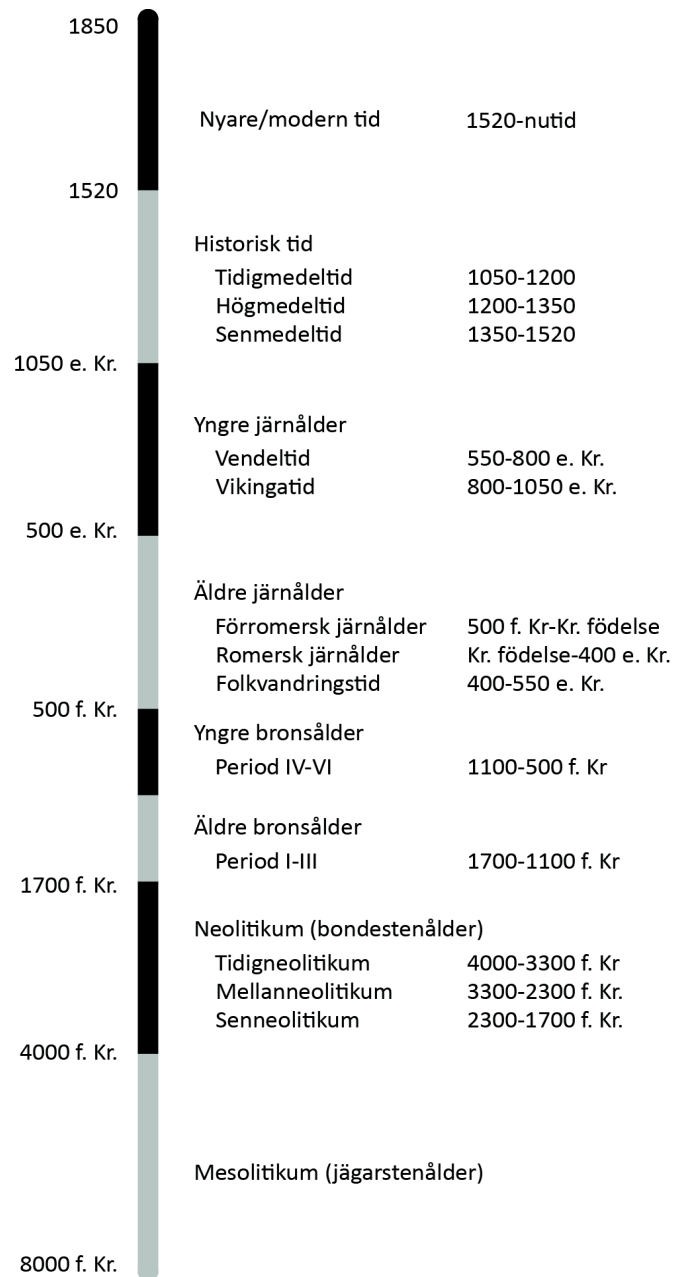
UA rapport 2025/5

Arkeologisk undersökning i form av
schaktningsövervakning
Lst dnr 51496-2024

Uppland
Stockholms län
Stockholms kommun

NORRMALM 3:43

L2015:7789

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY. Villkor finns tillgängligt på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>. Undantaget är Lantmäteriets kartmaterial.

Fotografier: Uppdrag arkeologi (om annat ej anges).

Omslagsbild: Albert Rafnts torg på Blasieholmen fotograferat från söder.

Producerad av Uppdrag arkeologi i Sverige AB.

Stockholm 2025.

Albert Ranfts torg på
Blasieholmen

UA rapport 2025/5

John Wändesjö

Innehåll

Administrativa uppgifter	5
Sammanfattning	7
Bakgrund	8
Antikvarisk bakgrund	8
Topografi och fornlämningsmiljö	8
Tidigare arkeologiska undersökningar	10
Genomförande	12
Syfte	12
Metoder och arbetsmoment	12
Kart- och arkivstudier	12
Maskinschaktning och handgrävning	12
Dokumentation	12
Fyndstrategi	12
Rapportering och distribution	12
Resultat	13
Kart- och arkivstudier	13
Schakt	13
Kontexter	13
Fynd	15
Slutsatser	16
Utvärdering av undersökningsplan	18
Referenser	19
Skriftliga källor	19

Bilagor

1. Schakttabell
2. Kontexter
3. Fyndlista
4. Kontextmatris
5. Sektionsritning C335. Skala 1:50, mot öster

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr:	51496-2024 (2024-10-23)
Uppdrag arkeologi projektnr:	24036
Landskap:	Uppland
Län:	Stockholm
Kommun:	Stockholm
Fastighet:	NORRMALM 3:43
Fornlämning:	L2015:7789
Uppdragsnr Fornreg:	202401655
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Typ av undersökning:	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Undersökt yta:	156 m ²
Projektgrupp:	John Wändesjö (projektledare) Richard Grönwall (redaktion)
Företagare:	Infratek Sverige AB
Undersökningsperiod:	2024-11-7 – 2025-01-22
Dokumentationsmaterial:	Digital projektdatabas och inmättningsfiler förvaras tillsvidare hos Uppdrag arkeologi
Fynd:	Ja

Figur 1. Översiktskarta med läget för den arkeologiska schaktningsövervakningen markerat med cirkel. Skala 1:30000.

Sammanfattning

Schaktning planerades genomföras av Infratek Sverige AB inför installation av ny laddinfrastruktur utmed Hovslagargatan och Albert Ranfts Torg på Blasieholmen i Stockholm. Arbetena skulle utföras inom fastigheten NORRMALM 3:43 och beröra fornlämning L2015:7789 (stadslager), varför Länsstyrelsen i Stockholm beslutade att en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning behövdes i samband med arbetena. Fältarbetet genomfördes intermittent under perioden november 2024 till januari 2025.

Vid undersökningen påträffades en grundmur till en byggnad, vars läge sammanfaller med ett hus utritat på en karta från år 1730, samt en mur som bedöms ha kunnat fungerat som en strandskoning. Huset tillhörde det så kallade "Claessons varv" som var i bruk under större delen av 1700-talet. Inom ytan påträffades även kulturlager i form av ett brandlager som bör utgöra resterna av den eldsvåda som drabbade området år 1822.

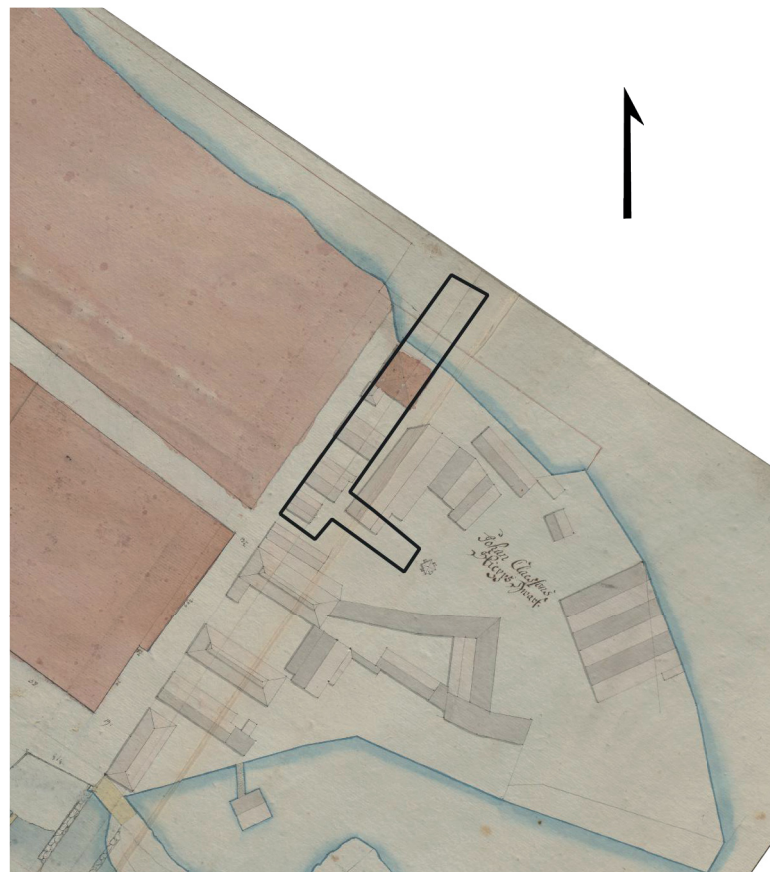

Figur 2. Utsnitt av rektifierad karta över Blasieholmen från år 1650 med UO markerat. Skala 1:2000. Källa: Stockholms stadsarkiv, SE/SSA/0234/J1/18/, handritade kartor HK 86.

net Blasius). Den lilla ön sydväst om Blasieholmen, där Nationalmuseum idag ligger, kallades tidigare för *Myntholmen* men fick under 1600-talet namnet *Kyrkholmen*, då amiralitetet lät uppföra en kyrka på platsen år 1634 (Schönbäck 2011:14).

På en karta över Blasieholmen från omkring 1650 finns öster om nuvarande Hovslagargatan två ore-gelbundna tomter som tillhörde amiralen Herman Fleming och sekreteraren Lars Cantersten (fig. 3). Senare under 1600-talet kom Herman Flemings bror Lars Fleming att äga hela området. Lars Fleming lät uppföra en kvarn som kallades för Holmkvarnen, och som ska ha legat inom den aktuella fastigheten och i direkt anslutning till UO:s östra del. Flemings efterlevande sålde år 1723 området till handelsman-nen Johan Classon. Han och hans son drev under en stor del av 1700-talet ett skeppsvarv på platsen (fig. 4). När sonen Johan Classon fick ekonomiska problem på 1780-talet kom tomten så småningom i grosshandlare Falcks ägo och efter det i hans änkas. Viss nybebyg-gelse tycks ha skett under deras tid, bland annat upp-fördes ett större bostadshus i två våningar med två flyglar på tomtens västra del vid kanalen mot Kyrk-holmen. Från 1790-talet och framåt använde staden

Figur 4. Utsnitt av rektifierad karta över Blasieholmen från år 1730 med UO markerat. Skala 1:2000. Källa: Stockholms stadsarkiv SE/SSA/0085/J1/GS/189:1-5/GS 189:1.

en del av tomten till upplagsplats för sill och andra saltade produkter och området kom då att kallas *Sillhovet* (Schönbäck 2011:15ff).

Samtliga byggnader på Sillhovstomten tycks ha brun-nit ner i samband med en stor eldsvåda år 1822. Några byggnader återuppfördes emellertid igen, bland annat det stora bostadshuset, men som då istället kom fung-era som ett magasin. År 1824 köpte staden hela det gamla Sillhovet, bortsett från fastigheten Sillhovet 3 som fortsatte vara i privat ägo (a.a. 2011:17)

Efter stadens köp av marken uppfördes bland annat ytterligare några magasin, en tackjärnsvåg, ett krön-hus, ett våg- och kokhus samt flera bryggor. Kokhuset, som fortfarande finns kvar, byggdes 1830–1832 efter ritningar av stadsarkitekten Carl Christoffer Gjörwell. Huset byggdes i två våningar med i bottenvåningen ett kokrum och ett rum för en våg samt två kontor för Sillhovet respektive vågen (a.a. 2011:18)

Tullhuset på Blasieholmen, som ännu står kvar, upp-fördes år 1876 efter ritningar av Axel Fredrik Nyström men verksamheten öppnade redan två år tidigare (fig. 5 och 6). Ungefär samtidigt stensattes även kajen mot

Figur 5. Utsnitt av rektifierad karta över Blasieholmen från år 1885 med UO markerat. Skala 1:2000. Källa: Stockholms stadsarkiv SE/SSA/0234/J 4 A:12.

Nybroviken och alla de bryggor som tidigare funnits kom därmed att försvinna. Blasieholmshamnen var viktig för handeln till Stockholm och vid sekelskiftet 1900 dirigerades merparten av utrikestrafiken hit. Genom tullen passerade då bland annat 80% av kaffeimporten till Stockholm (a.a. 2011:20)

Tidigare arkeologiska undersökningar

Sr 739

Ett 31x11 meter stort område har undersökts inom kvarteret Kärplingholmen 1 (fig. 7). Stora delar av schaktet grävdes grunt och inom ytor påträffades enbart moderna massor. Längst mot söder grävdes en 1,2 meter djup grop i vilken det framkom ett svart lager på 0,6 meters djup. Arbetarna hade inom ytan även noterat en risbädd.

SR 719

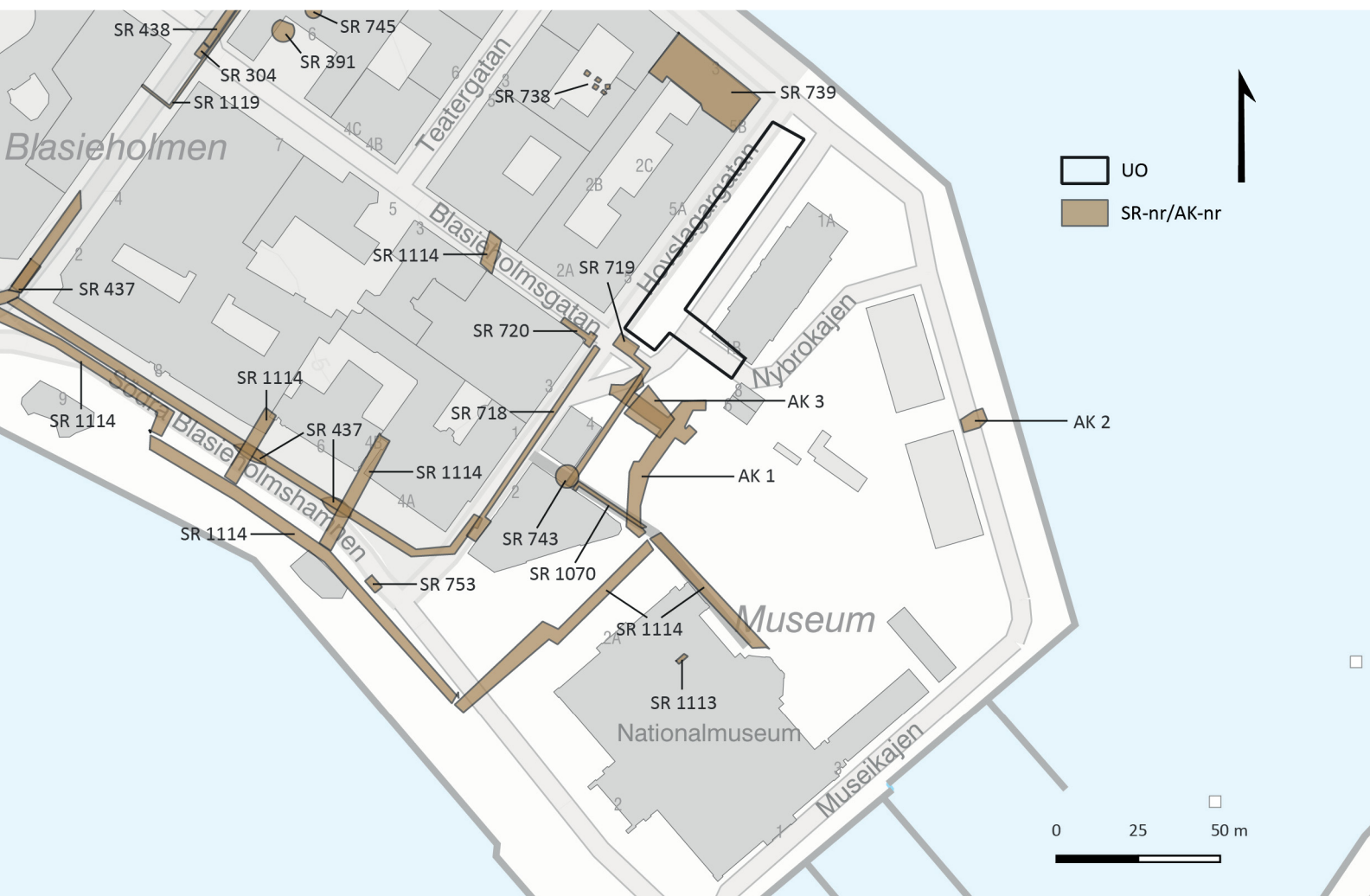
I samband med byggandet av en nätstation i korsningen Hovslagargatan-Blasieholmsgatan grävdes ett 4x8 meter stort och som mest två meter djupt schakt. I schaktet påträffades en betongkonstruktion samt sentida fyllnadsmassor. Söderut från schaktet, och i närmast rät vinkel mot Våghusgränd, grävdes ytterligare ett drygt 40 meter långt, i ytan cirka 1,5 meter brett och knappt en meter djupt schakt. Här påträffades resterna av äldre gatu- och marknivåer, brandlager och en möjlig träkonstruktion.

SR 1114

För anläggande av fjärrkyla har grävts schakt mellan Nationalmuseum och Gustav Adolfs torg. Schakten var cirka en meter breda och grävdes till ett djup av 1-3

Figur 6. Det gamla tullhuset på Blasieholmen från år 1876. I förgrunden ses en del av schaktet inom UO. Foto från norr.

Figur 7. Ytor som tidigare berörts av arkeologiska insatser. Skala 1:2000.

meter under markytan. Schakten inom Blasieholmen var belägna inom områden som fyllts ut efter 1600-talet. Arkeologiskt intressanta lämningar framkom i form av en grundmur till en byggnad som bör ha hört till det så kallade Norra Slaktarehuset, uppfört år 1785. Därtill framkom dräneringskonstruktioner, en äldre kajskoning mot Norrström samt äldre gatunivåer anlagda under 1700-talet eller senare.

SR 720

Vid reparation av rör grävdes ett 10x2 meter stort och 2-4 meter djupt schakt. I schaktet framkom endast sentida fyllnadsmassor.

SR 718

I samband med reparation av rör upptogs ett schakt som var 5 x 1,5 m stort och 2,5 m djupt. Mörk fyllning framkom i schaktet.

AK 1 (Lst dnr:431-6905-2021, AK 2 (Lst dnr: 431-72847-2021)

Vid undersökning påträffades spåren efter en cirka nio meter bred byggnad i form av en kraftig kallmu-

rad stengrund. Byggnaden dateras till andra hälften av 1800-talet. Undersökningen visade också att ytorna kring det forna sundet mellan Myntolmen och Kärplingen fyllts ut och jämnats ut med jordmassor hämtade från ett område med bebyggelse från senmedeltid och framåt. Massorna kan antas komma från närområdet. I den östra delen av undersökningsområdet framkom delar av en träkonstruktion, troligen delar av den kaj som fanns på platsen under 1870-tal (Kockum & Öjhage 2022:11ff).

AK 3 (Lst dnr: 431-80021-2021)

Vid en schaktningsövervakning påträffades kulturlager och lämningar som kan kopplas till kronans varvsverksamheter och lämningarna efter två byggnader från tidigmodern tid samt resterna av skrovet från ett större klinkbyggt fartyg från 1400-talets mitt. Samtliga påträffade lämningar dokumenterades och togs bort i samband med undersökningen (Tonemar 2024:5).

Genomförande

Syfte

Syftet med undersökningen var att med ett vetenskapligt arbetssätt dokumentera fornlämningen.

Metoder och arbetsmoment

Kart- och arkivstudier

En översiktlig genomgång av relevant arkiv- och kartmaterial genomfördes inför fältarbetet i syfte att utreda bebyggelseutvecklingen inom UO. Resultaten har även fungerat som kompletterande underlag vid tolkningen av i fält observerade objekt.

Maskinschaktning och handgrävning

Undersökningsområdet omfattade drygt 550 m². En övervägande del av schaktningen utfördes med stöd av grävmaskin. I de fall orörda kulturlager eller andra lämningar framkom genomfördes undersökningen för hand med fyllhacka och skärlev.

Dokumentation

Undersökningen genomfördes kontextuellt där varje enskild och meningsbärande kontext erhöll ett unikt ID-nummer med tillhörande separat beskrivning. All inmätning genomfördes med RTK-GPS. Analogt insamlad fältdata, undantaget fotografier, har sammanställts i en för projektet unik digital projekt-

databas (Intrasis ver. 3.2.0). Kontexternas kronologiska relationer har sammanställts i en matris. Valda kontexter och stratigrafiska relationer dokumenterades i sektionsritningar. Arbetsmoment och valda objekt fotograferades löpande.

Fyndstrategi

Fynd omhändertogs enligt Riksantikvarieämbetets anvisningar i "Fysiskt omhändertagande av arkeologiskt fyndmaterial" och "Väglledning för tillämpning av kulturmiljölagen, uppdragsarkeologi". Fynden samlades in och hanterades med utgångspunkt i undersökningens syfte och ambitionsnivå. Fynden kommer efter rapportens godkännande att lämnas till det museum som Riksantikvarieämbetet anvisar.

Rapportering och distribution

Resultaten av undersökningen presenteras i denna rapport, i enlighet med Länsstyrelsens förfrågningsunderlag och Generellt förfrågningsunderlag för 2024. Genomförda insatser och resultat har efter godkännande av Länsstyrelsen i Stockholms län registrerats i Kulturmiljöregistret. Rapporten finns lagrad och tillgänglig digitalt i Riksantikvarieämbetets e-tjänst för lagring av arkeologiska rapporter.

Figur 8. UO och påbörjad grävning av schakt 230. Foto från nord-nordöst.

Resultat

Kart- och arkivstudier

Resultaten av kart- och arkivstudierna har redogjorts för under kapitlet *Bakgrund* ovan, och diskuteras även avsnittsvis i relation till undersökningens resultat.

Schakt

Schakt 230 var 104 meter långt och grävdes till ett djup av mellan 0,1–0,8 meter under nuvarande marknivå (fig. 8 och 9). I den norra delen av schaktet påträffades kulturlager (201, 202, 203) samt underliggande murar (200, 204). I den södra delen av schaktet framkom fast berg på nivåer mellan 0,1–0,3 meter under markytan.

Schakt 405 var sju meter långt och grävdes till ett djup av 0,5–0,9 meter under nuvarande marknivå (fig. 9). Schaktet innehöll uteslutande moderna fyllnadsmas-

or samt ett flertal befintliga elledningar. Fast berg framkom ställvis cirka 0,5 meter under markytan. Schaktarbetena avbröts då planerad el-installation konstaterades inte få plats inom ytan.

Kontexter

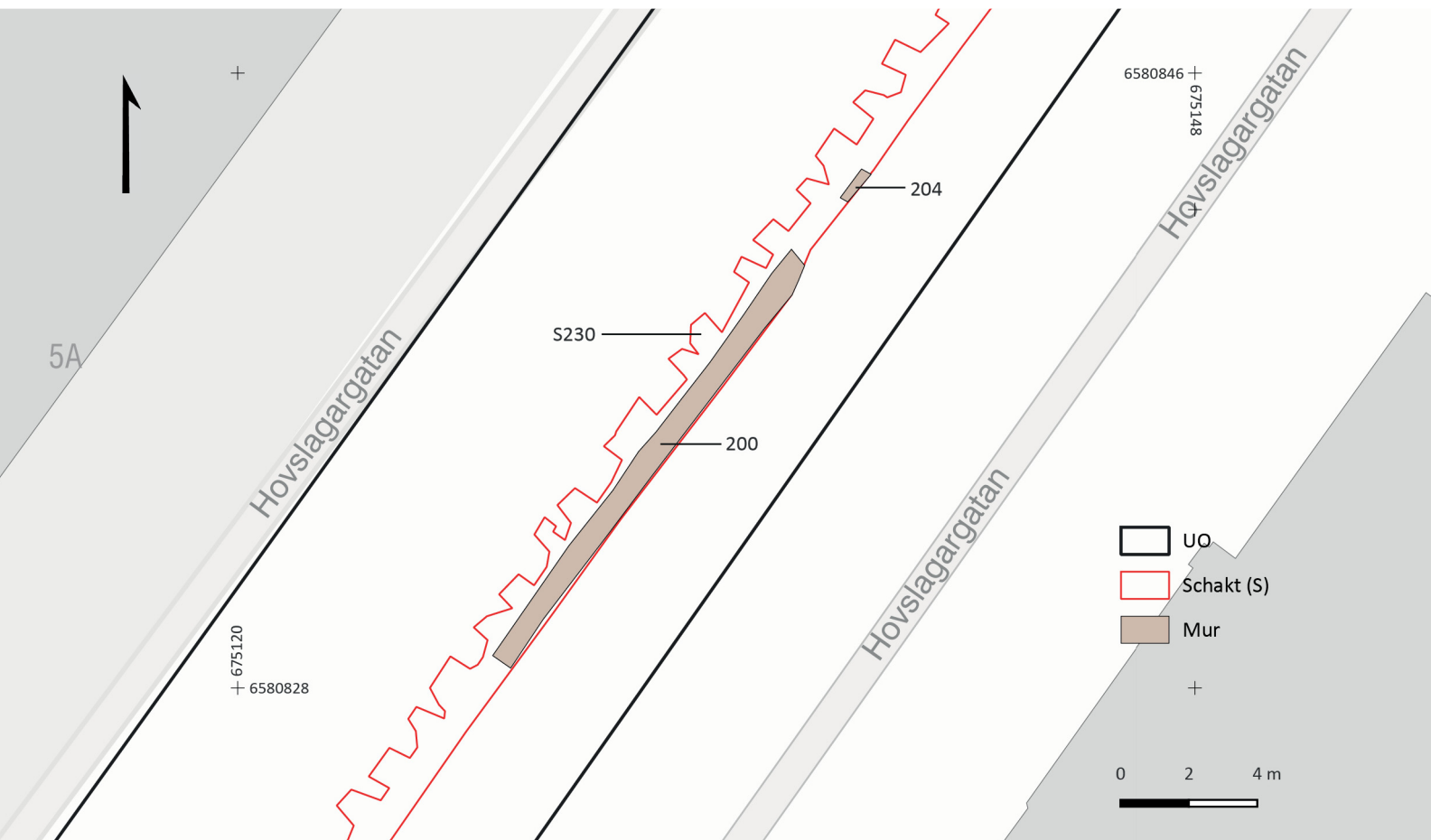
I schakt 230 framkom anläggningar i form av en grundmur till ett hus, en mur som kan ha fungerat som strandskoning, samt kulturlager som kan kopplas till denna bebyggelse. Kontexterna redovisas för nedan i stratigrafisk ordning.

Grundmur till hus (200) och möjlig strandskoning (204)

Grundmuren 200 var 14,7 meter lång och bestod av kallmurade, 0,2–0,7 meter stora gråstenar, lagda i upp

Figur 9. Plan över UO, grävda schakt samt dokumenterad sektion. Skala 1:600.

Figur 10. Plan över rester av murar påträffade i schakt 230. Skala 1:200.

Figur 11. Mur 200 i schakt 230. Foto från väst.

till två skift i höjd (fig. 10, 11 samt bilaga 5). Murens bredd upptog hela schaktets bredd och fasaden mot öster var endast synlig inom några få partier. Muren fortsatte in i den västra schaktkanten och i den norra delen var muren skadad efter sentida påverkan. Flera av stenarna hade synliga borrhål.

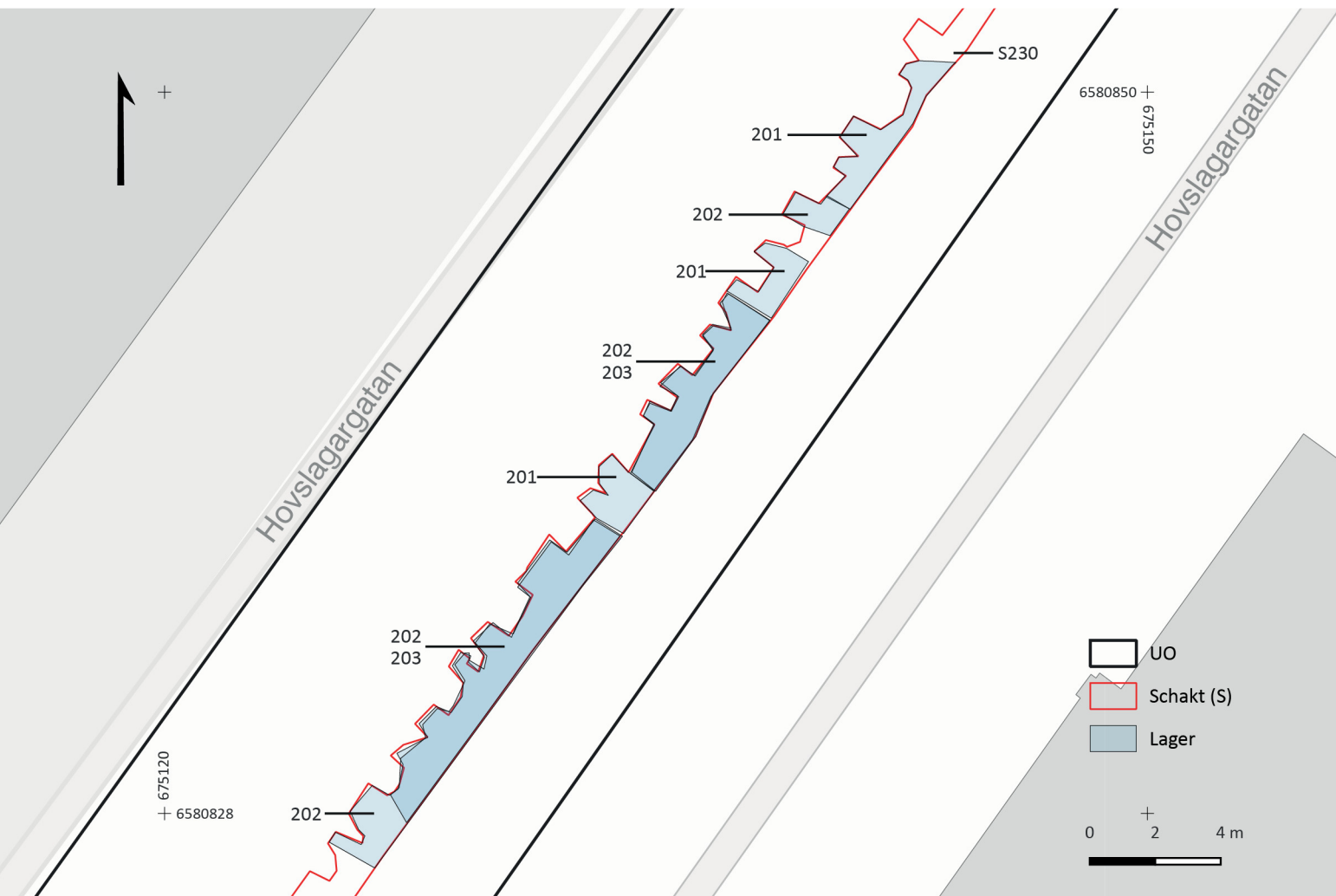
Ytterligare en mur (204) påträffades 0,4 meter under markytan i den norra delen av samma schakt (230, fig 10). Muren kunde endast observeras i den östra schaktväggen utgjordes av 0,3–0,5 meter stora gråstenar och framgrävdes till en längd av en meter. Muren var synligt lagd i upp till två skift i höjd men fortsatte vidare ned, under aktuellt schaktdjup. I den södra delen av muren observerades en sentida störning.

Byggnationslager (203)

Direkt ovanför grundmuren 200 påträffades, cirka 0,3 meter under markytan, ett vitt, hårt lager med stelnat kalkbruk (fig. 12). Lagret tolkas som ett byggnationslager som avsatts i samband med murning med kalkbruk i områdets närhet.

Brandlager/utfyllnadslager (202)

Ovanför byggnationslagret 203 påträffades, cirka 0,2 meter under nuvarande marknivå, ett svart lager med

Figur 12. Plan över lager påträffade i schakt 230. Skala 1:200.

sot och kol (202, fig. 12). Lagret tolkas som spåren efter en brand, där brandresterna använts för utfyllnad. I lagret påträffades även delar av ett eller flera stengodskärl där ett av fragmenten var stämplat med "HÖGANÄS" (F4-10, fig. 13), samt ytterligare fragment av stengods av typen zelterkrus (F1-3, fig. 14).

Utfyllnadslager (201)

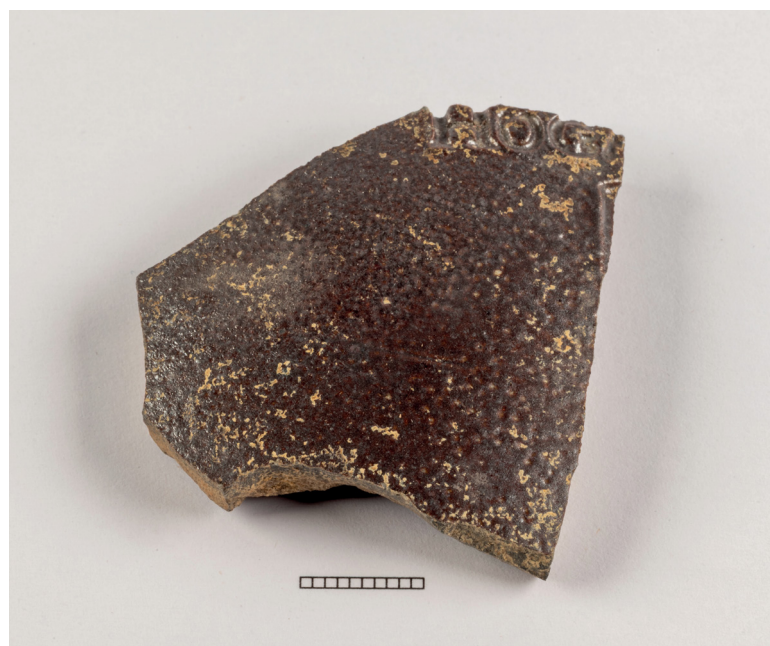
I delar av schaktet framkom ett lager med mörkbrun silt (fig. 12). Lagret var upp till 0,5 m tjockt och tolkas som ett påfört utfyllnadslager. Inga fynd påträffades i lagret som framkom på en nivå av 0,25 – 0,4 m under markytan.

Fynd

Keramik

Stengods – Höganäs

Vid undersökningen påträffades sex fragment från olika stengodskärl, tillverkade i Höganäs i Sverige (F4-F9, fig 13). Tillverkning av denna typ av kärl startade i Höganäs efter år 1830.

Figur 13. F5, skärva av keramik påträffad i lager 202, med del av stämpel "HÖGANÄS" synlig högst upp till höger. Skalskock=10 mm.

Figur 14. F1, skärva av bottendelen till ett Zelterkrus påträffad i lager 202. Skalstock=10 mm.

Stengods – Zelter

Tre fragment av typen Zelterkrus påträffades (F1– F3, fig. 14). Zelterkrus av stengods tillverkades i Rhendalen i Tyskland och innehöll mineralvatten som var en populär dryck under både 1700- och 1800-talet.

Flintgods

En skärva från ett flintgodsfat påträffades (F10, fig. 15). Godstypen blev mycket vanlig under 1800-talet.

Figur 15. F10, skärva av ett fat i flintgods påträffat i lager 202. Skalstock=10 mm.

Yngre rödgods

Nio kärlfragment av typen yngre rödgods påträffades. Av dessa bestod två fragment av delar från olika fat (F16, F17). Övriga fragment kom från olika krukor (F11-F15, F18, F19). Kärnen bedöms ha tillverkats under 1800-talet.

Figur 16. F20, Del av dekorkakel till en kakelugn påträffad i lager 202. Övre bild: framsida, undre bild: baksida. Skalstock=30 mm.

Kakel

Ett fragment av en del från ett dekorkakel till en kakelugn med växtornamentik påträffades i lager 202 (F20, fig. 16). Kaklet bedöms vara tillverkat under 1800-talet.

Slutsatser

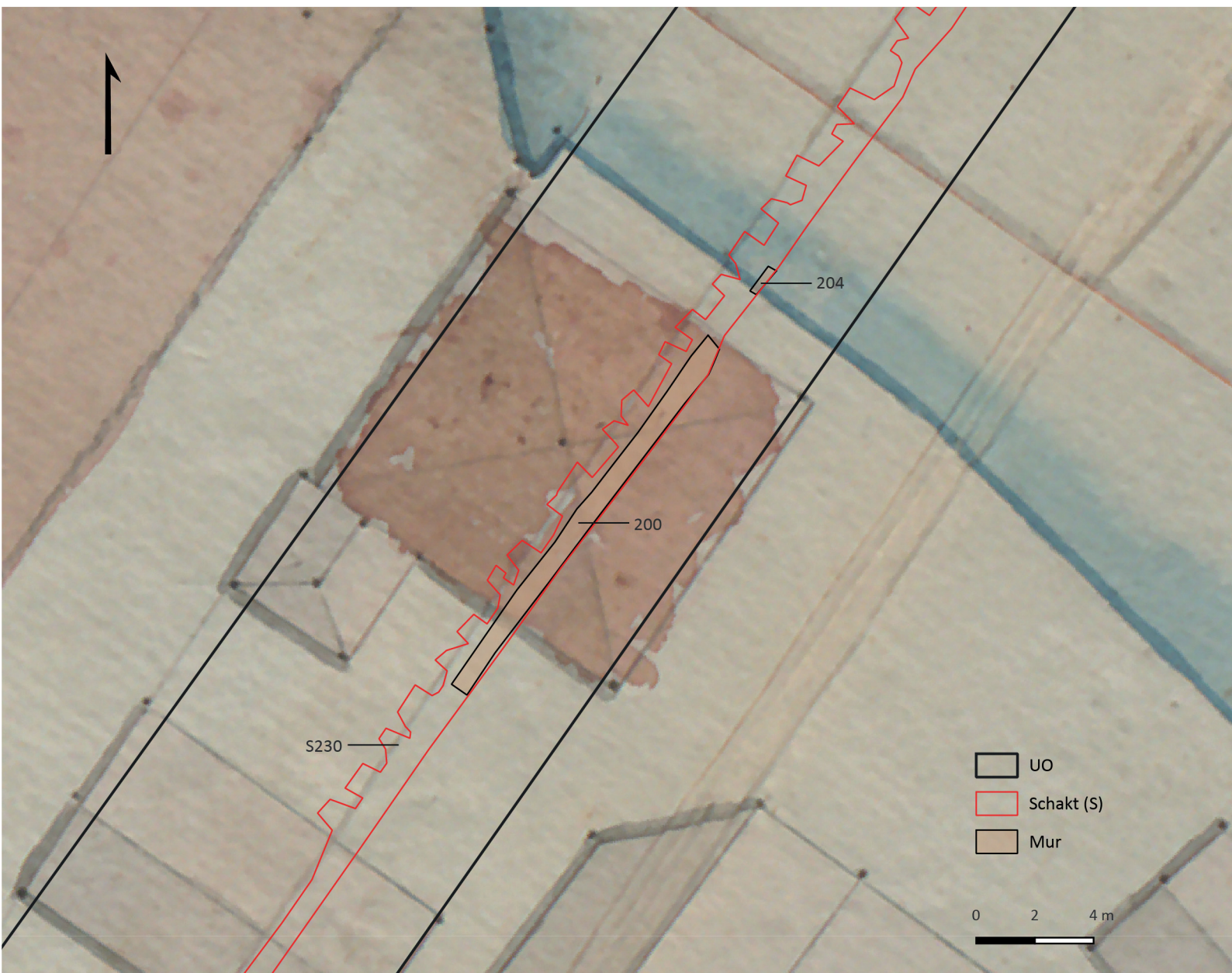
I kartan upprättad år 1730 finns sex hus utritade som alla har tillhört Claessons varv som var i bruk mellan åren 1723–1787 (fig. 4). Läget för ett av husen i kartan stämmer väl överens med läget för den grundmur (200) som påträffades i schakt 230 (fig. 17). Utifrån en senare upprättad karta från år 1771 kan ett nytt hus, i kartan märkt med texten ”skjul”, konstateras ha byggts på platsen för grundmuren. Längden på muren 200 överensstämmer dock bättre med den byggnad som är utritad i den äldre kartan från år 1730.

Muren 204 påträffades i omedelbar anslutning till strandlinjen omkring år 1730 (fig. 17). Muren tolkas

utifrån detta utgöra en äldre strandskoning ut mot vattnet.

Alla äldre byggnader inom Sillhovstomten förstördes i en brand år 1822 och efter det kom nya hus att byggas på platsen. Den ovan nämnda grundmuren 200 kunde också konstateras vara täckt av ett brandlager som sannolikt utgör spåren av denna brand.

Efter stadens köp av tomten Sillhovet år 1824 uppfördes bland annat några magasin, en tackjärnsvåg, ett krönhus, ett våg- och kokhus samt flera bryggor. Ytterligare större förändringar av området sker i samband med att tullhuset byggs år 1876. Aktiviteter från dessa senare skeenden inom fastigheten speglas bland annat av fragmenten av Höganäskärl, där kärl av stengods började tillverkas efter år 1830, samt av stengodskrusen av zeltertyp.

Figur 17. Utsnitt av rektifierad karta över Blasieholmen från år 1730 med UO, schakt samt påträffade murar. Skala 1:200. Källa: Stockholms stadsarkiv SE/SSA/0085/J1/GS/189:1-5/GS 189:1..

Utvärdering av undersökningsplan

En del av schakt 230 fick en avvikande sträckning mot vad som ursprungligen var planerat, vilket innebär att 21 meter av schaktets södra del kom att grävas omedelbart utanför UO:s begränsning. Utöver detta genomfördes undersökningen i form av schaktningsövervakning i enlighet med av Länsstyrelsen beslutad undersökningsplan.

Referenser

Skriftliga källor

Kockum & Öjhage, 2022. Bebyggelse från tidigmodern tid På Blasieholmen. Schaktningsövervakning inom fastigheterna Norrmalm 3:43 och 3:1, Stockholms stad och kommun, Stockholms län. Arkeologisk rapport 2022:3472 och 3573. Arkeologikonsult.

Schönbäck, H. 2011. Blasieholmsudden. DEL AV NORRMALM 3:43 (F.D. SILLHOVSTOMTEN), NORRMALM 3:1 (NATIONALMUSEUM) OCH SILLHOVET 4. Byggnadshistorisk förundersökning. Stockholms stadsmuseum.

Tonemar, P. 2024. Skeppsbyggare, tunnbindare och sillpackare på Blasieholmen. arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom L 2015:7789, fastigheten Norrmalm 3:43, Stockholms stad, Stockholms län. Arkeologisk rapport 2024:3592. Arkeologikonsult.

Digitala källor

KMR – Kulturmiljöregistret. <https://app.raa.se/open/fornsok/>

SR- Stadsarkeologiskt register. <https://stadsarkeologisktregister.stockholm>

Stockholms stadsarkiv. <https://sok.stadsarkivet.stockholm.se/>

Kartor

Blasieholmen 1650. Stockholms stadsarkiv, Stockholms stadsarkivs kartsamling, NS442, SE/SSA/0234/J1/18/, handritade kartor HK 86.

Carlbergs karta från år 1730. Stockholms stadsarkiv SE/SSA/0085/J1/GS/189:1

Von der Burgs karta från år 1771. Stockholms stadsarkiv SE/SSA/0085/J1/GS/134

1885 års karta över Stockholm. Stockholms stadsarkiv, Stockholms stadsarkivs kartsamling NS 442, SE/SSA/0234/J 4 A:12 Atlas öfver Stockholm upprättad och utgifven af A. R. Lundgren år 1885, (Karta i 13 blad) Kartblad 6. Karta utgiven 1861. Stockholms stadsarkiv SE/SSA/0234/J 4 B:4

Bilagor

1. Schakttabell
2. Kontexttabell
3. Fyndtabell
4. Matris
5. Sektionsritning C335. Skala 1:50, mot öster

Bilaga 1. Schakttabell

Nr	Storlek m	Djup m	Beskrivning	M ö h	Anl/kontext	Lämning
230	104x0,7-1,7	0,1-0,8	Schakt, 104x0,7-1,7 m stort och schaktdjupet uppgick till mellan 0,1-0,8 m. I södra delen av schaktet framkom fasta berget ytligt ca 0,1 - 0,4 m under markytan. I schaktet framkom en grundmur till en byggnad, en mur som kan ha fungerat som strandskoning och flera kulturlager.	1,2-2,6	200, 201, 202, 203, 204	L2015:7789
405	7x1,3-5	0,5-0,9	Schakt, 7x1,3-5 m stort och 0,5-0,9 m djupt. I schaktet fanns flera elledningar. Fast berg fanns lokalt vid en nivå av 0,5 m under markytan. Marken bestod uteslutande av moderna massor. Arbetet med detta schakt avbröts eftersom ny planerad installation inte fick plats.	2,1-2,6		

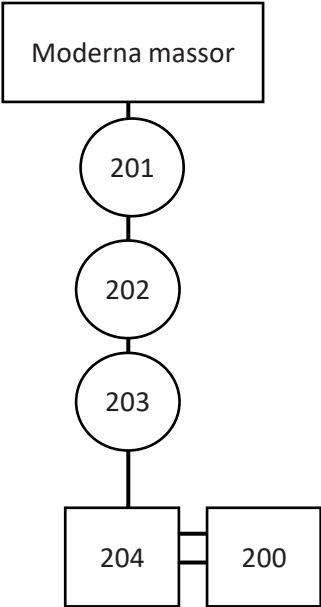
Bilaga 2. Kontexter

Nr	Schakt	Typ	Djup (m)	Tjocklek (m)	Undersökt del %	Beskrivning	Stratigrafisk relation
200	230	Mur	0,4-0,6	0,1-0,4	Muren finns kvar.	Grundmur till byggnad, består av kallmurade gråstenar som varierade i storlek mellan 0,2-0,7 m. Stenarna var lagda i upp till två skift i höjd. Murens bredd upptog schaktets bredd och fasaden mot öster var endas synlig vid några få sträckor. Muren fortsatte in i den västra schaktkanten. Längden på muren uppgick till 14,7 m. Flera av stenarna hade synliga borrhål.	Se matris
201	230	Lager	0,25-0,3	0,3	100% inom schakt.	Lager med Mörkbrun silt. Lagret täckte tre ytor inom schaktet som var 5x1 m, 2x1 respektive 2x2 m stora. Lagret var upp till 0,5 m tjockt. Lagret tolkas som ett påfört utfyllnadslager.	Se matris
202	230	Lager	0,3	0,1	100% inom schakt.	Svart lager med sot och kol. Lagret tolkas som ett brandlager som tillkommit när byggnaden brunnit.	Se matris
204	230	Mur	0,4	0,4	Muren finns kvar.	Mur. Uppbyggd av gråstenar som varierade i storlek mellan 0,3-0,5 m. Muren var framgrävd till en längd av 1 m och fanns synlig i plan i en ca 0,1 m bred remsa längs den östra schaktkanten. Muren var lagd med stenar i upp till två skift i höjd och fortsatte djupare ned än färdigt schaktdjup. Muren framkom 0,4 m under markytan. Möjligen har muren fungerat som en strandskoning mot vattnet i norr.	Se matris
203		Lager	0,4	0,05	100% inom schakt.	Vitt, hårt lager med steltnad kalkbruk. Lagret som ett byggnationslager som kan kopplas till grundmuren 200 och muren 204.	Se matris

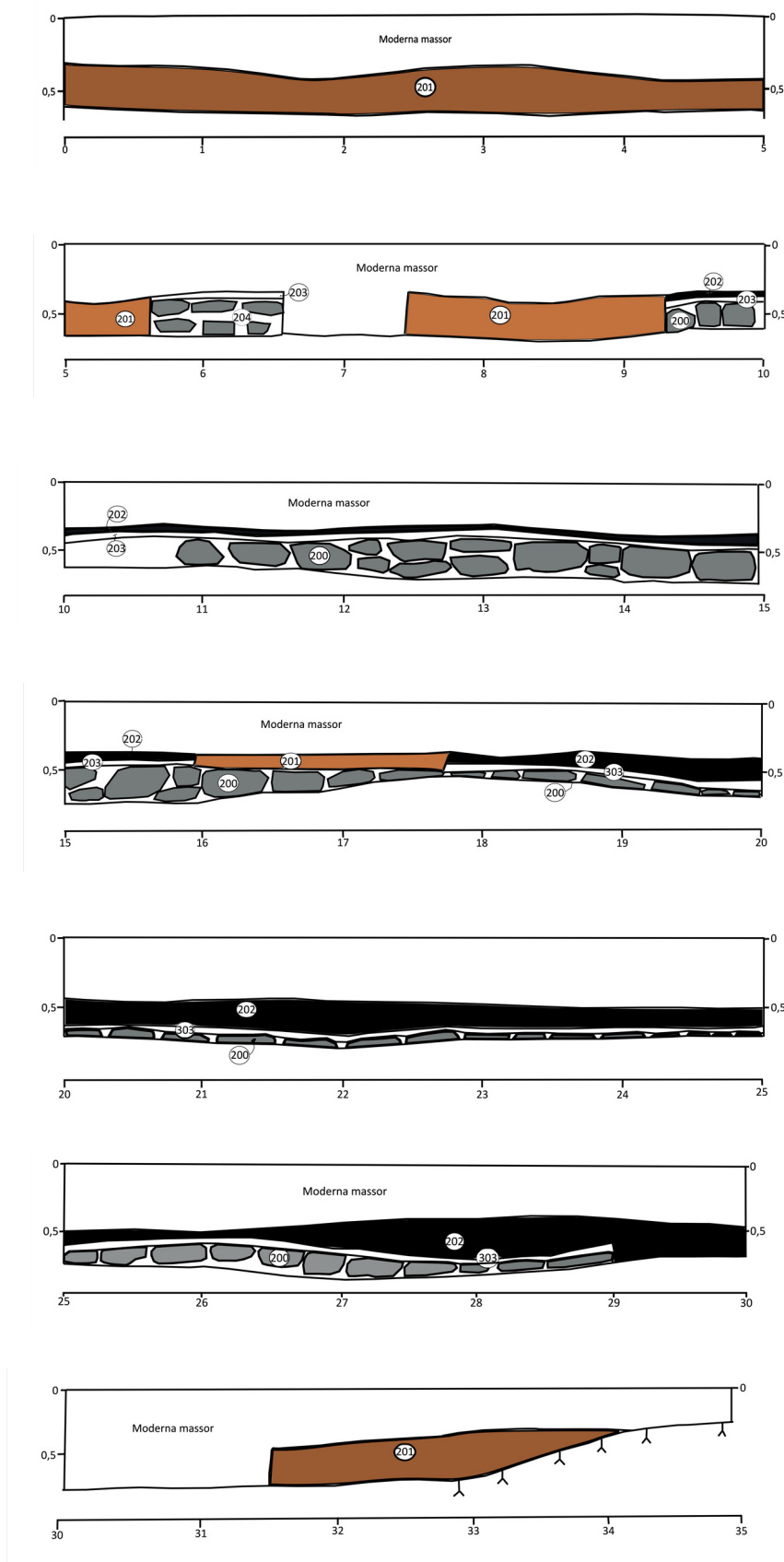
Bilaga 3. Fyndlista

Nr	Kontext	Material	Sakord	Antal	Fragm. grad	Vikt (g)	Beskrivning	Gods	Del	Formtyp	Färg	Glasyr	Provinciens	Datering
1	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	20		Cl:2	Bot Buk	Krus	Brun	Saltglasyr Engobe	Zelter	1700/1800-tal
2	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	15		Cl:2	Buk	Krus	Brun	Saltglasyr Engobe	Zelter	1700/1800-tal
3	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	5		Cl:2	Buk	Krus	Brun	Saltglasyr Engobe	Höganäs	1830-
4	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	14	Stämpel "Höganäs" Saltglasyr	Cl:2	Buk	Kruka	Brun	Saltglasyr Engobe	Höganäs	1830-
5	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	15		Cl:2	Buk	Krus	Brun	Saltglasyr Engobe	Höganäs	1830-
6	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	37		Cl:2	Buk Hånk	Krus	Brun	Saltglasyr Engobe	Höganäs	1830-
7	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	6		Cl:2	Buk	Krus	Brun	Saltglasyr Engobe	Höganäs	1830-
8	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	113		Cl:2	Bot Brätte	Fat	Brun	Saltglasyr Engobe	Höganäs	1830-
9	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	52		Cl:2	Buk	Krus	Brun	Saltglasyr Engobe	Höganäs	1830-
10	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	10		Flintgods	Buk Brätte	Fat	Vit	Tennglasyr		
11	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	8		Bl:4	Buk Hånk	Kruka	Brun	Blyglasyr		
12	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	7		Bl:4	Bot Buk	Kruka	Brun	Blyglasyr		
13	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	10		Bl:4	Buk Mynning	Kruka	Gulbrun	Blyglasyr		
14	202	Keramik	Kärl	2	Fragment	7	Spjälkad insida	Bl:4	Buk	Kruka	Beige	Blyglasyr		
15	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	8		Bl:4	Buk	Kruka	Brun	Blyglasyr		
16	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	6	Stänk av blyglasyr på utsida	Bl:4	Brätte	Fat	Brun	Blyglasyr		
17	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	3		Bl:4	Brätte	Fat	Brun	Blyglasyr		
18	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	3	Inv drejeförar	Bl:4	Buk	Kruka	Beige	Blyglasyr		
19	202	Keramik	Kärl	1	Fragment	4		Bl:4	Buk	Kruka	Beige	Blyglasyr		
20	202	Keramik	Kakel	1	Fragment	552	Växtornamentik, acantusblad		Blad	Dekor kakel	Brun			

Bilaga 4. Kontextmatrix

Bilaga 5. Sektionsritning C335. Skala 1:50, mot öster

0 2 m

